

Camí de les Batalles

El Bruc

Ubicació

Comarca:	Anoia
Lloc/Adreça:	Est del terme
Emplaçament	Entre el Bruc i can Maçana a peus de la muntanya de Montserrat
Alçada:	716

Coordenades:

Latitud:	41.60926
Longitud:	1.76808
UTM Est (X):	397353
UTM Nord (Y):	4607127

Classificació

Número de fitxa	08025 - 183
Àmbit:	Patrimoni immoble
Tipologia	Obra civil
Estil / època:	Contemporani
Segle	XXI
Estat de conservació	Bo
Protecció	Inexistent
Accés	Fàcil
Ús actual:	Científic
Titularitat	Privada
Titular:	Varis propietaris

Fitxes associades:

[Festa del Timbaler. Fira de la guerra del francès](#)

[Monument a les Batalles del Bruc](#)

[Col·lecció Batalles del Bruc al Museu de la Muntanya de Montserrat del Bruc](#)

[Llegenda del Timbaler del Bruc](#)

[Can Maçana](#)

[Monument al Timbaler del Bruc](#)

[Escut del sometent de Pedralbes-Sarrià](#)

Autoria de la fitxa
Data de registre de la fitxa:

Gemma Estrada Planell i Josep-Vicenç Mestre i Casanova
dl., 25/06/2012 - 02:00

Descripció

És l'antic camí que comunicava el Bruc amb el coll de can Maçana, recorregut habitual de combois militars, carruatges, carros i rècules d'animals, viatgers... al llarg de la història, però àmpliament conegut arreu per ser l'indret protagonista de les batalles del 6 i 14 de juny de 1808 contra l'exèrcit francès.

Avui en dia aquell antic camí és una ruta amb caràcter cultural. La ruta té cinc trams. El primer es coneix com "Els primers trets" i va des de can Pasqual a la Plaça, al nucli antic del municipi, el Bruc de la Parròquia i té un recorregut de 500 metres. El segon, "El Sometent", parteix de la Plaça fins el Timbaler i té un recorregut de 950 metres. El tercer, denominat "El Timbaler", s'origina al monument al Timbaler i arriba al Bruc de Dalt, amb un recorregut de 700 metres. El quart, "El Camí del francès", va del Bruc de Dalt al paratge conegut com les Creus Verdes i recorre 1.600 metres. I finalment el cinquè, "La derrota francesa", arrenca de la cruïlla dels boscos de can Rovira i acaba a can Maçana i té un recorregut de 1.650 metres.

Història

El 4 de juny de 1808 una columna francesa, comandada per François Xavier Schwartz, sortí de Barcelona en direcció a Lleida i Saragossa. Tenia l'ordre de passar per Manresa i Igualada per castigar a ambdues ciutats, una per la crema del paper segellat pels francesos i l'altra per la seva situació estratègica en estar situada a peu del camí ral.

Els 3.800 efectius francesos a les ordres de Schwartz, estaven agrupats en dos batallons suïssos de la divisió Chabran, dos batallons napolitans, dos esquadrons del 1er. regiment de Caçadors a cavall napolità, i una secció de la 11a Companyia d'artilleria italiana amb 2 canons.

L'acció del 6 de juny no fou un acte espontani, sinó dut a terme sota la direcció professional dels militars. Les forces que s'enfrontaren als francesos estaven encapçalades per 24 soldats del Regiment d'infanteria suïssa número 1 de Wimpffen, sota el comandament del tinent suís Franz Krutter i Grotz i el segon batalló del regiment de guàrdies valons, desertors escapats de la guarnició de Barcelona, dirigits per Justo de Bèrriz i el capità Carlos Vicente. Els sometents catalans eren de Manresa i el seu corregiment i Igualada i els seus pobles veïns. També és significativa la presència d'onze canons de fusta amb cèrcols de ferro. En total arribaven a un total de 2.000 homes aproximadament.

La batalla va començar quan la petita avantguarda de cuirassers, antecedents de la columna francesa, va rebre els primers trets on es separa el camí que condueix a Barcelona. Sembla que la reacció dels francesos va ser contundent i van fer retirar als atacants, els uns cap a Manresa i el altres direcció cap a Igualada. Després de reagrupar-se i reforçar-se amb nous efectius van tornar sobre les seves passes i van atacar l'avantguarda de Schwartz; els francesos, sorpresos, es van retirar en desordre sobre el gruix de la columna francesa, que prenia el ranxo al costat de les cases del Bruc. Després de diverses vicissituds, la columna francesa va arribar totalment desmantellada la matinada del 7 de juny a Barcelona, amb uns 300 efectius morts.

Pocs dies després, els francesos van preparar una acció de represàlia. El 14 de juny de 1808 va tenir lloc un segon enfrontament, molt més important des de la perspectiva militar. Els francesos després de l'enfrontament recularen de nou. La segona batalla del Bruc va rubricar els efectes de la primera i va acabar d'aterrar el mite de la invencibilitat de l'exèrcit francès.

Bibliografia

AADD (2011) La guerra del francès als territoris de parla catalana. Editorial Afers.
ESTRADA I PLANELL, Gemma (1998), El Timbaler del Bruc: les batalles del Bruc. Editorial Mediterrània.
FINESTRES, Jordi (2008). Timbals de Guerra al Bruc. Sàpiens n. 68, juny 2008
TORRAS I RIBÉ, Josep M. (1983). Sometents, exèrcit i poble a les batalles del Bruc. Ajuntament del Bruc

